

E-hälsomyndighetens yttrande över Riksintressen i hälso- och sjukvården – stärkt statlig styrning för hållbar vårdinfrastruktur (SOU 2021:71)

E-hälsomyndighetens ställningstagande

E-hälsomyndigheten har tagit del av utredningen och svarar i de delar som rör digital infrastruktur. Övriga delar ligger utanför myndighetens verksamhetsområde.

E-hälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag om att stärka den statliga styrningen genom att definiera riksintressen inom området digital infrastruktur för hälso- och sjukvårdsområdet med följande kommentarer.

E-hälsomyndighetens kommentarer

Generell kommentar:

Utredningen framhåller att riksintressen dels ska vara generellt utformade, dels att de ska vara preciserade så tydligt som möjligt. E-hälsomyndigheten ser att ett arbete återstår med att beskriva riksintressen inom digital infrastruktur för att de ska kunna ge den styrning som avses.

Utredningens uppdrag har varit att titta på investeringsprojekt i framtidens hälso- och sjukvård. E-hälsomyndigheten vill påpeka att det även inom omsorgen finns behov av statligt stöd och på sikt kanske även styrning på området digital infrastruktur.

11.2.1 En lag om riksintressen i hälso- och sjukvården för genomslag i kommunala och regionala beslut.

Den föreslagna lagen riktar in sig på beslut som fattas av regioner och kommuner. E-hälsomyndigheten saknar resonemang i utredningen när det gäller privata vårdgivare och på vilket sätt, och på vilken nivå, dessa inbegrips. Ett av målen med en digital infrastruktur är att information ska kunna användas där den behövs och då kommer även information genererad hos privata vårdgivare, med eller utan offentlig finansiering, att behöva inkluderas.

11.2.2 Riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet bestäms och preciseras av regeringen och statliga myndigheter

Utredningen föreslår Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) som en lämplig myndighet för precisering av riksintressen på digitaliseringsområdet vid beslut som påverkar vårdinfrastruktur. E-hälsomyndigheten anser istället att E-hälsomyndigheten, efter samråd med Socialstyrelsen och DIGG, bör vara den myndighet som står för precisering av riksintressen på digitaliseringsområdet för hälso- och sjukvård.

Bakgrunden till detta ställningstagande är att frågan om digital infrastruktur inom hälso- och sjukvården kräver ett nära samarbete med en rad aktörer som är beroende av en fungerande digital infrastruktur. Det kräver också en djup förståelse för standardiseringsområdet inom hälso- och sjukvård som ofta är av internationell karaktär och unik för denna sektor.

E-hälsomyndigheten har uppdraget att samordna regeringens satsningar på e-hälsa och är nationell kontaktpunkt för e-hälsa på EU-nivå. Det ger myndigheten en bred kompetens på området digitalisering inom hälso- och sjukvården. Myndigheten har även inom ramen för sitt uppdrag etablerat samverkansstrukturer med en rad relevanta internationella och nationella aktörer som berörs av hälso- och sjukvårdens digitala infrastruktur. Socialstyrelsen är en expertmyndighet för standardisering inom hälso- och sjukvården, de bör därför också delta i arbetet med riksintressen inom området digital infrastruktur.

11.2.3 Socialstyrelsen ska samordna riksintressen på hälso- och sjukvårdsområdet

Digital infrastruktur inom hälso- och sjukvård är en infrastruktur som ska stötta många olika intressen och behov, men den digitala infrastrukturen i sig är inget självändamål utan stödjer andra mål. Därför kan andra riksintressen som beredskap och nationella reformer, vara beroende av den digitala infrastrukturen inom hälso- och sjukvårdsområdet. Socialstyrelsens roll att samordna blir därför viktig.

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat. Malin Amnefelt har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också jurist Maria

Bergdahl, farmaceutisk utredare Marianne Nordling, utredare Bessam Saleh,
arkitekt Manne Andersson och stabschef Susann Bard deltagit.